

Anti - Pestprotocol: Beleid tegen pesten

Inhoudsopgave:

1. Inleiding
 2. Definitie
 3. Rollen bij pesten
 4. Signalen dat een kind gepest wordt
 5. Preventief
 6. Sta op tegen pesten
 7. Aanspreekpunt/ pestcoördinator
 8. Adviezen
 9. cyberpesten
 10. herstelgesprekken
 11. Time-out, schorsing en verwijdering
 12. Websites
- Bijlage, registratieformulier pesten
Bijlage, stroomschema pesten
Bijlage, klasseninformatie

1. Inleiding

Alle kinderen hebben recht op een onbezorgde schooltijd, die in het teken staat van ontwikkelen, ontdekken en leren. Kinderen moeten veilig zijn, zodat ze in staat zijn om te leren en zich te ontwikkelen. Kinderen kunnen pas leren in een omgeving waar goed met elkaar wordt omgegaan en waar ze leren elkaar te respecteren. Pesten kan zeer negatieve en ingrijpende consequenties hebben op de sociaal-emotionele ontwikkeling, de leerprestaties, het welzijn van het kind en daardoor ook voor de toekomst als volwassene.

Pesten is iets wat helaas op alle scholen voorkomt. Ook bij ons op school krijgen we soms te maken met een leerling die gepest wordt. Door middel van dit protocol wordt de wijze waarop we pestgedrag benaderen en aanpakken, beschreven.

2. Definitie van pesten

Wij spreken van pesten als er sprake is van:

- Een negatieve intentie, bedoeld om een andere leerling leed te berokkenen;
- Herhaaldelijke en langdurige blootstelling aan negatief gedrag/agressie van één of meer leerlingen;
- Verschil in macht tussen pester en gepeste.

We maken onderscheid tussen *pesten* en *plagen*. Bij plagen is het negatieve gedrag niet structureel tegen

dezelfde leerling gericht en is de machtsongelijkheid veelal niet zo duidelijk aanwezig als bij pesten. De insteek bij plagen is bovendien eerder elkaar aan het lachen maken, dan dat er sprake is van een expliciet negatieve intentie en buitensluiten. We leren leerlingen ook het onderscheid tussen pesten en een conflict. Een conflict is een verschil van mening of van belang (A wil dit en B wil dat). Soms ontstaat een conflict in een ruzie, als er sprake is van (fysiek of psychisch) geweld. Plagen kan vaak leiden tot een conflict: A wil dat B ophoudt en B vindt het leuk om er nog even mee door te gaan. Pesten is van een andere orde. De machtsongelijkheid en de structurele gerichtheid op één persoon maakt het onvergelijkbaar met plagen. Pesten is weloverwogen en proactief, gebeurt niet per ongeluk of spontaan, en ook niet als gevolg van uitlokking.

Pesten behoort tot het repertoire van kinderen, en het wordt gevoed in een cultuur die gekenmerkt wordt

door competitie en individualisme. Wij bieden op onze school een sterk tegenwicht: de klas en school moet een positieve sociale gemeenschap te zijn, waarin een expliciete sociale en morele norm aanwezig is die ervoor zorgt dat we oog hebben voor elkaar, dat we rekening houden met elkaar, dat we allemaal

verantwoordelijkheid dragen voor de gemeenschap, en dat je het recht hebt om jezelf te zijn, maar dat je dan ook de plicht hebt om ervoor te zorgen dat ieder ander dat recht heeft. Wij willen een school zijn waarin zorg voor elkaar centraal staat. Een school met een klimaat waarin sprake is van verbinding, eerder dan concurrentie of competitie. Een met een 'inclusief' groepsklimaat, waarin niemand wordt buitengesloten. Op die manier voorkomen we in veel gevallen ongewenst gedrag als pesten. Als er toch gepest wordt, grijpen we snel in.

Het verschil tussen pesten en plagen op een rijtje:

Pesten

- Pesten is gemeen, mag niet en het moet stoppen, de ene heeft veel meer macht dan de andere, steeds dezelfde persoon is de winnaar.
- Het slachtoffer is niet in staat zich te verdedigen, het slachtoffer loopt schade op, in het gevoel of met spullen of verwondingen. de gepeste leerling gaat zich heel ongelukkig en eenzaam voelen,
- er worden vaak andere leerlingen en omstanders bij betrokken.

Plagen

- Plagen is vooral een spel en het gebeurt vaak tussen vrienden. Het spel gaat om te kijken of je creatief kan reageren en dat waardeer je.
- Het gebeurt tussen mensen die gelijk zijn aan elkaar wat betreft macht, er is geen winnaar of verliezer,
- De waardering voor elkaar blijft bestaan.

- De geplaagde kan zichzelf goed verdedigen,
- niemand loopt schade op.

Hierbij moet wel aangemerkt worden, dat plagen door een kind, als pesten ervaren kan worden.

Iemand wordt gepest als hij of zij herhaaldelijk wordt blootgesteld aan negatieve acties van een of meer personen, waarbij sprake is van ongelijke balans in sterkte (een ongelijke machtsverhouding). Er is sprake van pesten als iemand opzettelijk letsel of ongerief aanbrengt of probeert aan te brengen bij een ander. Deze acties kunnen direct (verbaal of fysiek), indirect (relationeel) of digitaal (via computer of telefoon) zijn. Pesten is niet incidenteel en het leidt tot disfunctioneren of verminderd welzijn bij het kind.

De machtsongelijkheid is het verschil tussen pesten en plagen. Daarnaast is pesten opzettelijk en herhaaldelijk en is plagen kort, onregelmatig en incidenteel. In tegenstelling tot plagen, vraagt pesten om een specifieke en effectieve aanpak.

Pesten kan zijn:

Vorm:	Omschrijving:
Fysiek	Krabben, bijten, haren trekken, duwen, sjoeren, schoppen, slaan en spugen en trekken aan kleding.
Spullen afpakken	Spullen of kleding afpakken of zoekmaken, zodat het slachtoffer straf krijgt.
Spullen beschadigen	Kliederen op boeken of andere spullen. Schoppen tegen je spullen of gooien met een schooltas of andere spullen. De fiets beschadigen of vernielen.
Achternalopen/opjagen	Iemand wordt achternagelopen, opgejaagd en bang gemaakt.
In de val laten lopen	Iemand met een smoesje naar een afgelegen plaats lokken om daar (onzichtbaar) te kunnen pesten.
Klemzetten	Met meerdere personen iemand de weg versperren, klemzetten en intimideren.
Opsluiten	Iets voor een deur zetten of een deur op slot doen, zodat die persoon er niet meer uit kan. In een kast of de wc.
Stalken	Iemand voortdurend lastigvallen door bijvoorbeeld achternalopen, sms berichten, telefoon, e-mail, enzovoort.
Uitschelden	Iemand uitschelden, beledigen en kwetsen.
Bangmakerijen	'Als je 'het' aan iemand vertelt dan pakken we je' of bedreigen met (anonieme) briefjes.
Kwaadwillend roddelen	De ander in een kwaad daglicht stellen met kwaadwillende roddels om te kwetsen en de ander buiten te sluiten en te vernederen.

Belachelijk maken	Iemand met bepaalde kenmerken of voorkeuren belachelijk maken en uitlachen en er kwetsende opmerkingen over maken.
Vernederen	'Draag jij mijn spullen maar, want dat is toch het enige waar jij goed voor bent.'
Scheldnamen	De ander vernederen en kleineren met scheldnamen.
Digitaal pesten	Dreigen via e-mails of hatelijke sms-of WhatsApp-berichtjes, het zonder toestemming plaatsen van foto's. Filmpjes maken met je telefoon en ze bewerken als materiaal om mee te pesten
Uitsluiten	Met uitsluiten bedoelen we situaties waarbij je expres wordt buitengesloten zoals: Ze kiezen je niet met gym. Je mag niet meedoen. Niemand wil naast je zitten. Er wordt niet naar je geluisterd. Ook anderen mogen niet openlijk met je omgaan
Geweld uitlokken	Iemand net zo lang sarren, negeren en uitdagen tot die persoon zelf geweld gaat gebruiken en straf krijgt.
Ongewenste intimiteiten	Je wordt aangeraakt, vastgehouden, betast of gezoend tegen je wil.

3. Rollen bij pesten

Slachtofferkenmerken:

Bij kinderen die gepest worden is meestal sprake van een combinatie van bepaalde persoonlijkheidskenmerken met fysieke zwakte. Naast fysieke zwakte kan het ook zijn dat een kind net wat anders is dan de 'norm', bijvoorbeeld dat het kind een bepaald opvallend uiterlijk kenmerk heeft. Kinderen die een grotere kans lopen om gepest te worden, hebben vaak een verminderde sociale redzaamheid. Vaak zijn het kinderen die moeite hebben om voor zichzelf op te komen.

Er zijn twee groepen slachtoffers. De eerste groep bestaat uit passieve, onderdanige slachtoffers. Zij zijn vaak angstig, iets wat bij jongens vaak gecombineerd wordt met fysieke zwakte. De tweede groep zijn de zogenaamde provocatieve slachtoffers. Opvallend bij deze kinderen is dat er sprake is van een combinatie van angstige en agressieve reactiepatronen.

Daderkenmerken:

Pesters hebben over het algemeen een agressief reactiepatroon. Jongens combineren dat meestal met fysieke kracht. Pesters hebben vaak een positievere houding tegenover geweld dan hun leeftijdsgenoten. Ze kunnen zich vaak slecht inleven in hun slachtoffers en voelen zich nauwelijks verantwoordelijk voor hun pestgedrag.

Je zou denken dat pesters niet geliefd zijn bij hun klasgenoten. Onderzoek toont echter aan dat dit niet het geval is: pesters zijn eigenlijk alleen niet geliefd bij kinderen die bang voor ze zijn. De rest van de klas blijft pestkoppen leuk vinden. Pesten wordt zelfs vaak strategisch ingezet: het maakt populair. Pesters kiezen daarom voornamelijk 'zielige' en 'onpopulaire' slachtoffers uit om geen sociale status te verliezen.

De middengroep/omstanders:

Naast de dader en het slachtoffer heb je de middengroep/omstanders. Dit zijn de andere kinderen uit een groep. Uitingen van omstanders ten aanzien van pesten kunnen zijn:

- Mee-pestten met als reden dat kinderen bang zijn om zelf slachtoffer van het pesten te worden of om erbij te horen.
- Mee-pestten om te kunnen profiteren van de situatie.
- Niets doen om iets te veranderen aan de situatie met als reden dat kinderen bang zijn zelf slachtoffer van het pesten te worden
- Niets doen omdat de groep niet doorheeft wat er gaande is in de groep.
- Opkomen voor het slachtoffer.

4. Signalen die kunnen duiden op een kind dat gepest wordt:

- De gepeste leerling is vaak betrokken bij samenscholingen of opstootjes in de klas of op het plein.
- De leerling gaat niet graag naar school en is vaak afwezig.
- De leerling zoekt vaak de leerkracht op.
- De leerling wordt vaak met een bijnaam aangesproken door klasgenoten.
- De leerling heeft vaak last van psychosomatische klachten (hoofdpijn, buikpijn).
- De resultaten van de leerling gaan plotseling achteruit.
- De leerling wordt buitengesloten.
- De leerling isoleert zich van de groep.
- Er zijn opvallend vaak spullen van de leerling kapot of kwijt.
- De leerling is vaak betrokken bij incidenten.
- De leerling is regelmatig het mikpunt van 'grapjes'.
- De leerling komt ongelukkig, depressief of gestrest over.
- De groepssfeer is niet goed.

5. Uitgangspunten bij ons pestprotocol

Ontdekrijk erkent pesten als een probleem. Zij zullen zich tot het uiterste inspannen pesten op school te voorkomen. Indien pestgedrag zich wel voordoet, zullen zij proberen dit vroegtijdig te herkennen en volgens het protocol in te grijpen.

Digitaal pesten is een nieuwe uitingsvorm van het 'traditionele' pesten. Verder verwijzen we naar het protocol mediawijsheid.

- Ontdekrijk heeft een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat. De leerkrachten bevorderen dit door het scheppen van een veilig klimaat en een prettige werksfeer in de klas en op het schoolplein. Ieder mens mag er zijn!
- Als pesten en pestgedrag toch plaatsvindt, ervaren we dat als een probleem op onze school. Zowel voor het gepeste kind, de pester(s) en de zwijgende groep kinderen als voor de ouders en de leerkrachten.
- Leerkrachten en ouders moeten tijdig pestgedrag signaleren en alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Wordt pestgedrag gesignaleerd, dan wordt de leerkracht of ouder hiervan op de hoogte gebracht.
- Wanneer het pesten gesignaleerd is, wordt actie ondernomen door middel van onze aanpak 'Sta op tegen pesten'. Deze methode sluit aan bij onze methode voor sociaal emotionele ontwikkeling: Leefstijl. Wanneer het gewenste resultaat uitblijft, treden er consequenties in werking.

Schoolklimaat

Binnen onze school is een grote diversiteit in populatie denk aan; culturen, opvoednormen en opvoedwaarden, opleidingsniveau en sociaaleconomische achtergronden.

Schoolregels

Om ons veilige schoolklimaat te kunnen waarborgen heeft de gedragsprojectgroep een aantal gedragsregels omschreven. Deze regels geven veiligheid aan kinderen, ouders en medewerkers van de school.

Wij van Ontdekrijk:

- Zorgen voor een veilige omgeving:
- Wij van Ontdekrijk, dragen persoonlijke verantwoordelijkheid voor de veiligheid van iedere collega.
- Wij van Ontdekrijk, staan met elkaar de leerlingen te verwelkomen. Leerkrachten in de deuropening en "los" lopers op verschillende plaatsen.
- Zijn zuinig op spullen en onze omgeving:
- Wij van Ontdekrijk, ruimen netjes op waar we gebruik van hebben gemaakt.
- Wij van Ontdekrijk, dragen verantwoordelijkheid om materiaal netjes terug te brengen en goed op te bergen.
- Zijn aardig voor elkaar:
- Wij van Ontdekrijk, spreken mét elkaar vanuit respect voor de persoon.
- Luisteren naar elkaar:
- Wij van Ontdekrijk, zijn nieuwsgierig naar de beweegredenen van de ander. We vragen, luisteren en bespreken dat met elkaar.

- Lossen moeilijkheden met elkaar op:
- Wij van Ontdekrijk, spreken mét elkaar vanuit respect voor de persoon.
- Wij van Ontdekrijk, zijn nieuwsgierig naar de beweegredenen van de ander. We vragen, luisteren en bespreken dat met elkaar.

Op Ontdekrijk behandelen wij iedereen met respect.

Week van het Pesten

Om extra aandacht te besteden aan het voorkomen van pesten, lichten wij jaarlijks de Week van het Pesten uit in alle klassen. Tijdens deze week zetten we verschillende activiteiten in om bewustwording en betrokkenheid te vergroten:

- Gastlessen: Voor alle bovenbouwgroepen worden speciale gastlessen verzorgd door JOZ en kinderbuurtcoaches, waarin leerlingen op een interactieve manier leren over pesten en hoe je dit kunt voorkomen.
- Antipestcontracten: In de klas tekenen alle leerlingen een antipestcontract. Hiermee spreken zij af om samen te werken aan een veilige en respectvolle omgeving.
- Armbandjes tegen pesten: Alle kinderen ontvangen een armbandje tegen pesten als symbool van hun inzet voor een pestvrije school.
- Buttons voor leerkrachten: De leerkrachten dragen gedurende deze week een button om hun betrokkenheid te tonen en het thema zichtbaar te maken voor iedereen.

Met deze gezamenlijke acties willen wij het gesprek over pesten stimuleren, bewustwording vergroten en een positieve, veilige schoolcultuur versterken.

6. Sta op tegen pesten

Op Ontdekrijk willen wij onze leerlingen een veilig leerklimaat bieden. Ondanks de preventieve manier van werken aan sociaal emotionele vaardigheden komt pesten soms voor. Met het programma Sta op tegen pesten! wordt het pesten effectief aangepakt. Leerlingen worden zelf ingezet om het pesten te stoppen. In drie gespreksrondes wordt het zeven stappenplan, gebaseerd op de Engelse No Blame-methode, doorlopen. Essentieel is dat er geen schuldigen worden aangewezen of straffen worden uitgedeeld. De verbetering van de situatie staat centraal. Het pestgedrag wordt zo geen individueel probleem maar een situatie waar de groep zelf invloed op uit kan oefenen. Met Sta op tegen pesten werken wij aan een gericht aanpak aan de oplossing.

De visie achter de sta op tegen pesten is op een aantal uitgangspunten gebaseerd.

Pesten is een groepsprobleem: Soms werkt een pester alleen. Vooral bij digitaal pesten komt dit nogal eens voor. Meestal is er achter sprake van een groepje pesters, helpers en toeschouwers. Dit maakt het pesten een groepsgebeuren waarin de groep een grote verantwoordelijkheid draagt. Het is de groep die het ondersteunt en toelaat. Het is ook de groep die de macht heeft om het te doen stoppen. Als een pester geen steun meer krijgt van de groep, zal zijn gedrag minder interessant worden, hij zal er geen voordeel meer mee behalen. Vanuit deze vaststelling is het zinvol de groep in te schakelen in het zoeken naar een oplossing voor een pestprobleem. Niet de leerkracht maar de groep wordt uitgedaagd om het probleem op te lossen.

De sta op aanpak steunt op het vergroten van empathie:

Zoals als eerder is gesteld, hebben pester het moeilijk om zich in te leven in de gevoelens van anderen. Ze beseffen vaak niet wat de gevolgen van hun gedrag zijn voor het doelwit en zijn vaak geschokt wanneer ze ermee worden geconfronteerd. Het is dan ook belangrijk om vanaf de kleuterklas preventief aandacht te besteden aan het begrijpen van de eigen gevoelens en die van anderen. De groepsaanpak biedt het voordeel dat empathische reacties van leerlingen meestal stimulerend werken.

De gevoelens niet te feiten staan centraal:

Door de nadruk op het slechte gevoel van het doelwit te leggen in plaats van op de feiten, voelen de pester en de groep zich minder terechtgewezen en is de kans groter dat hun empathie wordt aangewakkerd. Over de feiten kan worden gediscussieerd, gevoelens die heb je.

De nadruk ligt op het probleemoplossende karakter

Wanneer wij leerlingen actief bij de aanpak betrekken, ontstaat er een sfeer die veel positiever is dan bij bestraffende methodes. Niemand wordt boos, niemand hoeft bang te zijn. Niet het negatieve gedrag, maar wel de zoektocht naar een oplossing staat centraal. Zodra leerlingen zelf met voorstellen komen, kunt u daar positief op reageren. Elke kleine stap vooruit is een goede stap. Leerlingen zullen meestal trots zijn op wat ze als individu en als groep hebben bereikt.

7. Aanspreekpunten, anti-pest coördinatoren

Het eerst aanspreekpunt bij een pestsituatie is altijd de groepsleerkracht.

Eventueel kunnen ouders zich richten tot de intern begeleider (IB), anti pestcoördinator of de intern vertrouwenspersoon van de school.

Anti-pest coördinator

Op onze school hebben we een anti-pestcoördinator, Jamina Bougrine.

De anti-pestcoördinator heeft de volgende taken:

Zij is verantwoordelijk voor het anti-pestbeleid binnen onze school.

Zij houdt zicht op de berichtgeving en wetgeving omtrent het onderwerp pesten binnen het primair basisonderwijs zodat ons anti-pestbeleid up-to-date is en voldoet aan de wet.

Zij zijn er verantwoordelijk voor dat alle direct betrokken partijen kennis hebben van het antipestprotocol.

Zij zorgt ervoor dat het anti-pestprotocol binnen de school regelmatig onder de aandacht wordt gebracht en 'leeft' binnen onze school.

Eens per jaar zal het anti-pestprotocol op een teamvergadering worden besproken. Dit om als team gezamenlijk te beoordelen of het protocol nageleefd wordt, of het (nog) up to-date is en of we er als team zaken in zouden willen veranderen.

gezamenlijk te beoordelen of het protocol nageleefd wordt, of het (nog) up to-date is en of we er als team zaken in zouden willen veranderen.

Zij is binnen onze school het aanspreekpunt voor alles wat te maken heeft met 'pesten'. Zowel leerlingen als ouders/verzorgers en collega's kunnen een beroep op haar doen. Zij zal samen met de betreffende leerling(en), de betreffende ouders/verzorgers en de betreffende leerkracht(en) het pestprobleem in kaart brengen en op zoek gaan naar oplossingen. Vervolgens houdt zij een vinger aan de pols tijdens het traject dat uitgezet wordt en blijft zij het aanspreekpunt. Pestproblematiek bespreekt ze met het BC (IB, directie, orthopedagoog en SMW), zodat deze geïnformeerd zijn.

8. Adviezen

Tips bij begeleiding van het slachtoffer:

Toon medeleven, luister en stel vragen over de situatie.

- Bespreek hoe de leerling reageert wanneer hij/zij gepest wordt en geef hier eventueel adviezen over.
- Leerling ervan verzekeren dat het niet zijn/haar schuld is. Niemand heeft het recht te pesten.
- Vertellen waarom er kinderen zijn die pesten
- Zoeken naar de gewenste oplossing.
- Zelfvertrouwen geven en sterke kanten van de gepeste leerling benadrukken.
- Regelmatig korte contactmomenten houden.
- De leerling handvatten toereiken hoe het de ander duidelijk moet maken hoe erg hij/zij het pesten vindt en dat het pesten moet stoppen.
- Het aanbieden van informatie over pesten (boeken, internetsites, e.d.)
- De leerling complimenteren wanneer hij/zij goed reageert op de pester.

Tips bij begeleiding van de pester:

- In gesprek gaan over de oorzaak van het pestgedrag.
- De pester bewustmaken van de effecten op de gepeste leerling.
- Excuses laten aanbieden.
- Regels met betrekking tot pesten benadrukken.
- Complimenteren wanneer de leerling goed gedrag vertoont.
- Regelmatig korte contactmomenten houden.
- Het aanbieden van informatie over pesten (boeken, internetsites, e.d.)
- Duidelijk maken dat pesten niet getolereerd wordt.

Tips bij begeleiding van de middengroep:

- Stel pesten aan de orde in de groep door regelmatig het onderwerp te bespreken.
- Spreek niet inhoudelijk over de situatie wanneer er gepest wordt in de groep, maar praat over het onderwerp pesten. Door met de hele groep inhoudelijk op de situatie in te gaan kan er negatief gereageerd worden (bijvoorbeeld door het ontkennen van het probleem, iemand de schuld geven, enzovoort).
- De leerlingen verantwoordelijk maken voor een goede sfeer in de klas.
- De leerlingen stimuleren om zich uit te spreken over pesten.
- De leerlingen inzicht geven over hun rol. Niets doen is net zo erg als pesten.

Tips aan de ouders: Ouders van gepeste kinderen:

- Blijf in gesprek met uw kind. Vraag wanneer uw kind thuiskomt om te vertellen over de dag.
- Neem uw kind serieus.
- Als pesten buiten school plaatsvindt, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken. Stel de leerkracht wel op de hoogte van de pesterijen.
- Wanneer uw kind op school gepest wordt, kunt u dit het best eerst met de leerkracht bespreken.
- Probeer het zelfvertrouwen van uw kind te vergroten
- Steun uw kind in het idee dat het pesten zal stoppen en bespreek de rol van uw kind daarin.

9. Cyberpesten

Online pesten, cyberpesten, digitaal pesten:

Het zijn allemaal termen die we gebruiken voor pestgedrag via sociale media. Cyberpesten kan op veel manieren.

Online pesten mensen, vooral scholieren, elkaar door:

- Misbruik van privégegevens (zoals het stelen van wachtwoorden of het aanmaken van nepaccounts)
- **Uitsluiting in WhatsApp-groepen etc.**
- Het verspreiden van beeldmateriaal (zoals intieme foto's of filmpjes van mishandeling)
- Dreig-tweets en haat-post

Preventief: praat met leerlingen om hen weerbaar te maken door te bespreken over wat hij/zij doen op internet en maak afspraken:

- Deel nooit privégegevens, zoals naam, adres, telefoonnummer of de naam van je school
- Verzin (samen) een goede Nick-name.
- Scherm je profiel zoveel mogelijk af; 'alleen voor vrienden' is de beste optie.
- Plaats alleen neutrale foto's (geen sexy foto's) of beter nog; helemaal geen foto's waarop je gezicht herkenbaar is.
Wees selectief in het accepteren van een vriendschapsverzoek; doe dit alleen wanneer je iemand in het echte leven ooit hebt ontmoet.
- Verwijder onbekende mensen uit je vriendenlijst.
- Houd wachtwoorden en inloggegevens altijd geheim: ook voor je beste vriend(inn)en.
- Niet schelden en geen mensen kwetsen, dat zou je in het echt ook niet doen.
- Heb je iets vervelends gezien of meegemaakt? Vertel het aan iemand die je vertrouwt, bv. Een ouder, buurvrouw of leraar.

Curatief: krijgt een leerling toch te maken met online pesten, doe dan het volgende:

- Complimenteer dat de leerling naar je is toegekomen.
- Een leerling die wordt gepest, heeft in eerste instantie behoefte aan steun.
- Luister naar hem/haar en neem zijn/haar verhaal serieus.
- Onderneem niet meteen actie.
- Bedenk eerst (samen met de leerling) wat de beste aanpak is.
- Stap pas (na overleg met de leerling) naar school en/of ouders en/of andere partijen.
- Pak internet (of computer of tablet) niet af. Het lijkt misschien een oplossing, maar het is oneerlijk om een leerling zo'n zware straf te geven terwijl hij/zij eigenlijk slachtoffer is.
Staan de filmpjes of berichten op een website? Benader de eigenaar en vraag om het materiaal te laten verwijderen (maak eerst foto's als bewijsmateriaal).
En verder: adviseer de leerling om het volgende te doen:
- Reageer niet op de mails, berichtjes of filmpjes.
- Bewaar alle mails, berichtjes of filmpjes. Sla ze op of maak er screenshots/foto's van. Het kan dienen als bewijsmateriaal.
- **Aangifte doen? Kijk dan op vraaghetdepolitie.nl.**

10. Herstelgesprekken

De hiervoor beschreven Oplossingsgerichte pestaanpak is niet altijd mogelijk, of geeft soms geen resultaat: de pester stelt zijn of haar gedrag niet bij. Soms zijn de pestsituaties zo ernstig dat er iets anders moet gebeuren. Of soms wil de gepeste leerling niet meewerken. Soms valt de pester in herhaling en komt de grens van het toelaatbare in de school in het vizier.

Ter bescherming van de gepeste leerling zullen we – als alle pogingen (inclusief externe hulpverlening en een laatste waarschuwing) geen resultaat hebben gehad - moeten overgaan tot schorsing of verwijdering. Een dergelijke noodoplossing is natuurlijk geen oplossing van het probleem. Vaak blijven de leerlingen elkaar ontmoeten in de buurt. Het onopgeloste probleem krijgt dan mogelijk een vervelend vervolg buiten school. Om die reden geven we, voordat de fase van schorsing en/of verwijdering ingaat, aan de betrokkenen een laatste kans om de situatie te herstellen.

We gebruiken hierbij de vorm van herstelgesprekken. De betrokken partijen komen bij elkaar met als doel om de 'schade' te herstellen. Het gaat dan niet alleen om herstel van de (materiële of emotionele) schade, maar vooral ook om het herstel van de relatie. Naast de pester en het gepeste kind worden bij voorkeur ook anderen (familieleden, vrienden, andere betrokken) bij het gesprek betrokken. Een voorwaarde voor een dergelijk herstelgesprek is uiteraard dat de pester (en diens ouders) verantwoordelijkheid willen nemen voor het aangedane leed, het aanhoren van het verhaal van het gepeste kind (en diens ouders) over de zware gevolgen van het pesten, en dat zij bereid zijn excuses te maken.

De basisvragen die centraal staan bij herstelbijeenkomsten zijn:

- Wat is er gebeurd?
- Wat dacht je op dat moment en hoe denk je er nu over?
- Wie is er door het gebeurde beschadigd, benadeeld, en hoe?
- Hoe zorgen we ervoor dat iedere betrokkene zijn kant van het verhaal kan laten horen?
- Wat is nodig om te herstellen wat er is gebeurd?
- Wat leren we hierover voor de toekomst

11. Time-out, schorsing en verwijdering

Als de veiligheid van leerlingen, leerkrachten, ander personeel of ouders (stelselmatig of in extreme situatie) in het geding is, is optreden geboden. Daarbij hoeft het niet alleen om de fysieke veiligheid te gaan; het kan ook de sociale en emotionele veiligheid betreffen. Als er een noodzaak is om stevig op te treden, dan hanteren we het protocol Schorsen en Verwijderen BLICK dat voor alle betrokkenen helder aangeeft welke stappen worden gezet als er sprake is van een extreme situatie. Leerlingen die het gevoel van veiligheid van anderen schade toebrengen door hun houding of gedrag (te denken valt aan: vechten, slaan, bedreigen, schelden e.d.) waardoor medeleerlingen en/of leerkrachten zich onveilig voelen, kiezen ervoor zich niet aan de schoolregels te houden en op die manier hun verbinding met de groep te verbreken.

Van scholen wordt verwacht dat ze een teamlid (of meerdere teamleden) belasten met de taak om het beleid ten aanzien van pesten te coördineren, die tevens als aanspreekpunt in het kader van pesten fungeert. Wij kiezen ervoor om deze taak mee te nemen in het bredere perspectief van de pedagogische opdracht van de school, en de domeinen van sociale competentie en burgerschapsvorming. Zie ook het protocol burgerschap.

13. Websites

Meer informatie over pesten kunt u vinden op de volgende websites:

- www.pestweb.nl
- tips voor kinderen, ouders en leerkrachten, telefonische hulplijn voor kinderen
- www.schoolveiligheid.nl
- www.weerbaar.info
- www.pesten.nl
- <http://kinderen.moed.nl>
- website speciaal voor kinderen

Websites gericht op digitaal pesten:

- www.dekinderconsument.nl
- www.mijnkindonline.nl
- www.dekinderconsument.nl
- www.iksurfveilig.nl

Registratieformulier Pesten

Groepsmap

Groep:	Datum melding:	Groepsleerkracht(en):
1. Melding: Wat gebeurt er?		(beknopte omschrijving, melding in team en aan directeur)
2. Is het pesten?		(zie definitie pesten Pestbeleid)
3. Wie wordt / worden gepest?		(naam / namen)
4. Wie pest(en)?		(naam / namen)
5. Andere betrokkenen?		(naam / namen)
6. Ouders inlichten?		(ja / nee + waarom)
7. Actie: Plan van aanpak (dagelijks) -gepeste kind(eren) -pester(s) -anderen, zwijgende middengroep -leerkracht -ouders		(zie Pestbeleid, Acties)
8. Evaluatie actie na 1 maand		(bevindingen communiceren naar team en directie)
9. Evaluatie actie na 3 maanden		(bevindingen communiceren naar team en directie)
10. Einde of voortzetting actie of andere actie		(vaststellen en communiceren naar team en directie)
11. Afronding		(Terugkoppeling ouders, team, directie. Registratie en groepsmap.)
Vaststellen einde pesten Datum:		
NB: Gebruik zo nodig de achterkant. (aangeven z.o.z. + nummer)		

Bijlage: stromenschema bij pesten

